

1. Փոփոխութիւններ և փոփոխութիւններ օրերը կը հրատարակուի :
 2. Տարեկան բաժանորդագրինն է միայն չորս արծաթ մէծիս կանխիկ վճարելի, թէ մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց եւ թէ գաւառաց համար :
 3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
 4. Տեղական և գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :
 5. Հատը մէկ զրոյ մէծիս, և կը գտնուի մասնաւորապէս Պահպէ գաւառ Սոսի Պողոս աղայի խանութը :

Փ Ո Ւ Ն

6. Ծանուցման տողը 3 զրոյ է մէկ անգամի համար : Աւելի ամսան կըլլայ աւելի անգամներու համար :
 7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն՝ Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պոլիս Պալատ - բազար Նաֆիէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ADRESSE
 H. S. Adjadjian
 Directeur du Journal Armenien
 POUTCHE — 16 Nafie Han. Balouk
 Bazar Constantinople.

Թիւ 1478 ՇԱԲԱԹ 1880 ՄԱՅԻՍ 31

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը չորս րեքշաբթի երկրորդ թաղըրը մը գրեց առ Բ. Դուռն ընդդէմ թէր-ճէմանը - Հաղիգաթ թուրք լրագրոյն, նորա «Բիւրոստան» վեր-նագրով հրատարակած չարա-գրքիւ և դժոխային յօդուածոց մէկ քանի կէտերը յատկապէս նշանակելով : Կարծեմք, այս երկրորդ գրոյն վրայ, կառավարութիւնը կը արեւհաճի ըստ օրինի տնօրինել զարժանն յիշեալ չարախօս թերթին համար, որ հայհոյանք, նախատինք չմտալ կատաղաբար կը տեղայ մեր ազգին վրայ, մինչեւ երկինք բարձրացունելով բազմացուցանելով, զօրացունելով ու անյաղթելի ձեւաւորելով քուրդերն՝ որոց ճիւղաւ կը անցնեն ու վարքն և խրժուրժական արարքն աշխարհածա-նօթ են, և որոց ուղղութեան անհրաժեշտ պէտքը վաւերացեալ է կայսերական հրովարտակներով և հուսկ ուրեմն Պէրլինի դաշնագրով : Թէրճէմանը - Հաղիգաթ երկու անգամ է, որ կը յիշէ Փոփոխ ալ մեծայիշատակ Սուլթան Սուլէյմանի մէկ հրովարտակին մէջ «Հայաստան» բառին դորձածուած ըլլալուն առթիւ, զոր նշանակած էինք և զոր մենք առնելով Թար տիւ Պոսֆոր եւս հրատարակած է : Առաջին անգամ կը խոստովանի թէ Հայաստան կար երբեմն և Սուլթանն ալ զայն դորձածած է իւր հրովարտակին մէջ, բայց այժմ Հայաստան չկայ, Հայք չկան այլ ցիր ու ցան են ոսկն կողմ, իսկ երկրորդ անգամն ըստովին կը ժխտէ այդ հրովարտակին մէջ «Հայաստան» բառին դորձածուած ըլլալը, Օսմանեան պատմութիւն մը կը ցուցնէ, և կը դառնայ կրտսէ թէ Փոփոխ ամենամեծ չարամտութեամբ խեղաթիւրած է օսմանեան պատմութիւնը : Մեք արդէն նշանակած եմք օսմ. պատմութեան երբ և ո՛ր տաղաբեւոյց ըլլալը, և պատ-րաստ եմք ցուցնել երբ ուղիւ ընաւ չեմք զիջանիւր պատմութիւն և ճշմարտութիւն խեղաթիւրե-

լու : այդ վատ չարամտութիւնը թէրճէմանը - Հաղիգաթի յօդուածոց մէջ կը տեսնուի բացառապէս, այդ յօդուածոց մէջ ո՛ր չափ տող, այնչափ չարամտութիւն այնչափ խեղաթիւրութիւն, զոր հարկաւ նողկանօք կը կարգան ողջխոհ թուրքերն ալ :
 — Այս տարի, ինչպէս Սահմանադրութեան նոյնպէս Հիւանդանոցի տարեգրքի հանդէսը արտաքոյ կարգի չընդունեալ կատարուեցաւ շնորհիւ տնօրինութեանց պատուարժան Հոգաբարձութեան : Սրբազան Պատրիարք Հայրը հինգշաբթի առաւօտ Հիւանդանոց դնաց, և եկեղեցին ու հանգիստավայրը նախադահեց, նորին Սրբազնութեան համար յոգնախուռն ժողովրդեան կողմանէ յաճախ բուռն ծափահարութիւններ ու եռանդուն բարեմաղթութիւններ ըլլալով : Յունաց Ս. Պատրիարքը՝ Յոյն երեւելաց հետ այն կողմերը յուսական յիմարանցի մը հիմնարկութեան հանդիսին եկած ըլլալով, մեր Ս. Պատրիարքը գնաց ներկայ գտնուեցաւ, և խիստ սիրով ու մեծարանօք ընդունուեցաւ : Ինչ մ'եղբը Յունաց Պատրիարքը մեր Հիւանդանոցը եկաւ ի վոխադարձ այցելութիւն, և հանդիսավայրին մէջ երկու ազգաց սրբազան գլուխները սիրոյ և միութեան վրայ զեղեցիկ և վսեմ ատենախօսելով քաջալերեցին և օրհնեցին ներկայ ժողովուրդն : Յունաց Պատրիարքը 200 լիւրա նուիրեց մեր Հիւանդանոցին համար :
 Չմոռնամք նշանակել, թէ հետքն էին Պ. Չարիֆի եղբայրն, և այլ յոյն երեւելիք : Բայց մեր Ս. Պատրիարք Հօր քով մեր ազգային երեւելիներէն ո՛չ ոք կը գտնուէր : Յաւալի է՝ այսպիսի ազգային հանդէսներէ մեր մեծամեծաց բացակայ գտնուիլը պարտին շրջապատել Ս. Պատրիարքը, և ըստ ամենայնի խրախուսել ժողովուրդը : Կը լսեմք, թէ երէկ ազգային Հիւանդանոցի սնտուկը հաղիւ իւր ծախքը հանք է, և իրեն (սնտուկին) մնացեր են՝ նոյն իսկ բարեգործ-

և առատաձեւն Հոգաբարձուաց տուած նուէրները : Այս տարի Սահմանադրութեան տարեգրքի հանդիսին ալ հաղիւ 100 լիւրա մնացեր է սնտուկին : Ժամանակաւ մեր ազգային մեծամեծք կերեւէին ազգային հանդէսներու մէջ, մեծութեան վայել նուէրներ տուած առաւիկային, և Հայ ազգին փառքն ու պատիւը կը բարձրացունէին : Եթէ կը ներուի, այս առթիւ պիտի խնդրեմք մեր ազգային մեծամեծներէն, որ յոյն երեւելեաց օրինակին հետեւիլ բարեհաճին : Օր չըլլար, որ լրագրաց մէջ նոյս առատաձեւութիւնները չկարդացուին : Երեսօրեայ հանդէս չըլլար՝ որ ներկայ չը գտնուին նոյս :
 — Ամսօրայէն գրուած է ազգրիւ 23 թուով : «Ամսոյ 23 ին, Պաշտօնական Կարապետ անուն 23 տարեկան երիտասարդ մը, քանի մը ընկերաց հետ ձիերին առնելով ճարակեցունելու կտանին քաղաքէս կէս ժամու ճանապարհ հետի իւր արտի մարդագետնոյն վրայ : արտին դրացի թիւրքմէն Հասան անուն անձ մը կողէ իւր արջառները բռնու-թեամբ նորա արտը մացունել երիտասարդը քաղցրութեամբ կը մերժէ : սակայն Հասան հայհոյանօք նորա արտը կարձակէ առաւելները : Կարապետ կընդդիմանայ, և վրէժ կ'առնէ ըլլալով՝ Հասան կ'ազգթուի և խոյս կուտայ կերթայ դրացիներն կոչելու : Այս միջոցին, երիտասարդը կ'մեկնի իւր ընկերաց քով : Հասան յանկարծ կ'հասնի իւր արբանեակօք՝ կացինով, բահով և բլրերով զինեալ : Հայք տեսնելով նոյս կատաղի յարձակումն՝ կսկսին փախչիլ, և մէկուն ոտքը կ'կտորի պատուհանէն վար ցատկած ատենը : Կարապետ զանի կ'վերցունէ կը պահէ, իսկ ինքը կ'ընայ կատաղեաց ձեռքը : Թեւերը ետեւը կ'պնդի՝ չարաչար կ'զանակոծեն, և ապա քաղաք բերելու կենն կառավարութեան յանձնելու համար : Կարապետ այլեւս չկրնալով հանդուրժել սրտին ցաւէն կսկսի հայհոյել, ասոր վրայ Հա-

սան կ'առուկեցունէ դանի, և կացինով այնչափ կ'զարնէ վզին, որ երկու մատի հաստութիւն կ'մնայ և հոգին կ'առնուէ խեղճը : Ոճրագործը բռնուելով յանձնուեցաւ կառավարութեան, շատ տեսողներ կան և ինքն ալ առաջին քննութեան ժամանակ խոստովաներ է, սակայն ապա ուրացեր է կրտսէն : Տեղւոյս օտարազգեաց և բժշկաց խորհրդով՝ մարմինը եռացեալ աղախառն ջրով պանեոյի մէջ ամփոփեցաւ, և պիտի պահուի մինչեւ որ վճիռ տրուի : Ժողովուրդն այս սոսկալի ոճրագործութեան դոյժն առնելուն պէս, դուռնադուռը Առաջնորդարան դիմեց, և Գեր. Եղեանեան Հայրն շատ դժուարութեամբ յաջողեցաւ ցրուել խոստանալով ամենայն ջանք ու միջոց ի դորձ դնել : Եւ արդարեւ Եղեանեան Սրբազան կաշիատի անդուլ ջանիւք :
 «Շուկային մէջ ալ, Ամբարեան Ս. Կարապետ աղա՛ իւր իրաւունքը պահանջելուն համար կ'ծեծուի կէնձ - օղու Փաշա և Էօմէր անուն անձերէն, և վիղն ալ թաշկինակ ձգելով՝ խեղդելու չափ կ'սպառնան» :
 — Ազգանուէր - Հայուհեաց ընկերութեան ընդհանուր ժողովը նիստ ունի առաջիկայ Բշտիս 2, ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ, ի ժամ 6, օրակարգն ըլլալով՝
 1. — Ընթերցումն նախորդ նոսի ատենագրութեանց :
 2. — Ընթերցումն գիւնական թղթակցութեան :
 3. — Առաջարկութիւն յաղա-գրս կանոնադրութեան :
 4. — Տարեկան համարատը ուրութիւն դորձագիր ժողովը :
 5. — Նորոգ կազմութիւն դիւանի և դորձ. ժողովը :
 — Վսեմ : Ստեփան Էֆ. Սպարթարեան հինգշաբթի իզմիր ուղեւորեցաւ : Ս. Պատրիարքին կողմէն մինչեւ շոգենաւը յուղարկ դա-ցին գեր. Տ. Պետրոս վարդապետ ներկարարեան և արժ. Աբրա-

համ Զգոն սարկաւադ փիշիշ-
եան :

— Գեր. Նար-Պէյեան Սըբա-
ղան՝ փարիզէն ելեր , 5 ժամ հե-
ռի գիւղ մը դացեր է՝ ինչպէս
իշխանազանց սովոր է՝ ամառն
անցունելու համար : Բայց մոռցաւ
արդեօք սովեալները , որոց 'ի
նպատակ հանգանակութեան հա-
մար փարիզ գնաց :

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԳԱՔՐԻԷԼ

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

(Տէ՛ Բէ՛ 1477)

Գրաւոր վաստակը Գարբիէի
արքեպիսկոպոսի՝ բաց իշխատա-
կելոցն ի վեր անդը՝ են առաջի-
կայքդ :

1) « Յայտարարութիւն անցից
Մուրատեան վարժարանի » , տպ.
ի փարիզ :

2) « Պատմութիւն վերադար-
ձի երկից վարդապետաց ի ծոց
Հայաստանեայց եկեղեցւոյ » , տպ.
ի փարիզ :

3) « Ուրուագիծ ոգւոյ և ըն-
թացից Միթիթարեան միաբանու-
թեան վեներոյ » , տպ. ի փա-
րիզ :

4) « Յանոս , յաղագս պատկն
և անխաղութեան նորա » , հան-
դերձ Յաւելուածով Կեթէ . քա-
հանայի դադղիացւոյ , թարգմա-
նութիւն . տպ. յէջմիածին ի 1872 :

5) « Առակը Բուրլովի » թարգմ.
տպ. ի Կ. Պօլիս :

6) « Խանդարմուհը հայերէն
լեզուի ի հնումն , և ի նորումն »
տպ. ի Թէոդոսիա :

7) « Ուղղագրութիւն լեզուիս
Հայոց » ի Թէոդոսիա :

8) « Օրէնք վայելուչ կենցաղա-
վարութեան » , տպ. ի փարիզ և
ի Թէոդոսիա :

9) « Հաղար և մի Առակաւոր
բանք » . տպ. ի Կ. Պօլիս :

10) « Լսարան » անուանեալ
տետրակը խրատականը , տօնա-
կանը և ուսումնականը , դորս խօ-
սէր նա ի Թէոդոսիա յերեկոյս
կիւրակէից ի լուր ժողովրդեան
յաման 1864 և 1862 :

11) « Նախակրթանք Հայերէն
լեզուի » :

12) « Քրիստոնէական վարդա-
պետութիւն ուղղափառ հաւա-
տոյ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ »
տպ. ի փարիզ , ապա և յէջմիա-
ծին :

13) « Մարմնակրթութիւն » դործ
Շրեպերի Գերմանացւոյ . թարգ-
մանութիւն . տպ. ի Տիբիսի 1877 :

14) « Սկզբնային փելլքոյ , յաղա-
գըս մարդկային պարտուց » տպ.
ի Վենետիկ :

15) « Դասագիրք մեկնութեան
խորհրդոյ և արարողութեանց »

սրբոյ պատարագին » տպ. ի Թէ-
ոդոսիա :

Պատրաստ ունի նա զարդիս և
զառաջիկայ գրութիւն իւր ի տը-
պագրութիւն :

1) « Պատմութիւն Հայկազեան
վարժարանին փարիզու և Խալիպ-
եան ուսումնարանին Թէոդոսիոյ » :

2) « Բառաղմբութիւն աշխար-
հիկ լեզուի » :

3) « Դասագիրք տեսական Աստ-
ուածաբանութեան ի պէտս դըպ-
րանոցաց աղգիս » :

4) « Դասագիրք բարոյական
Աստուածաբանութեան » :

5) « Դասագիրք կարգաց Աստ-
ուածաբանութեան և արարողու-
թեանց Հայաստանեայց եկեղեց-
ւոյ » :

6) « Արուեստ Հայկական սը-
ղագրութեան » :

7) « Դասագիրք արուեստի
նպակագրութեան » :

8) « Ողբերգական պատմու-
թիւն Խալիպեան ուսումնարա-
նին » ոտանաւոր բանիւ յաշխար-
հիկ լեզու :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Ժամանակէ մը հետէ զը-
րուցուած նախարարական փո-
փոխութիւնը վերջապէս եղաւ :
Զորքը չարթի մեր թերթն հրա-
տարակուէն յետոյ , Գառի
փաշա՝ գլխաւոր նախարար , և
Ապետին փաշա՝ որ Մէլանիկէն
յատուկ շողեհաւով հրաւիրուած
էր , արտաքին գործոց նախարար
անուանեցան , և նոյն օրը Բ. Դու-
ռը գալով հանդիսիւ՝ կայսերա-
կան հրովարտակը կարգացուե-
ցաւ : Կըսուի , թէ այս երկուքն
մեծ տէրութեանց և ո՛չ մէկուն
քաղաքականութեան յարող դոր-
ծի մը մէջ դանուած չեն ցարդ ,
և այս պատճառաւ իրենց յանձ-
նուեր է կառավարութեան ղեկը :

Ճերմտէի-Հալաթիս կկարծէ ,
թէ Սայիտ և Սալա փաշայի ըն-
կեր նախարարք անիփոփոխ մնա-
ցած ըլլալով՝ ո՛րեւէ կերպիւ չը
պիտի փոփոխի նոցա քաղաքա-
կանութիւնը , սակայն բարենո-
րոգմանց համար առաւել ջանք
պիտի ըլլայ : Գառիի փաշաներ-
քին , դատական ու հասարակայն
չինուածոց նախարար , և պետա-
կան խորհրդոյ նախագահ եղած
և այլ կարեւոր պաշտօններ վա-
րած է : Ապետին փաշա ալ ծա-
նուցեալ է՝ վերջին ժամանակնե-
րս , բաց ի Տիգրանակերտի նա-
հանդին բարենորոգմանց պաշ-
տօնէն , Սեբաստիոյ և Մէլանիկի
կուսակալութեան պաշտօններու
բարձրացած ըլլալով :

Օգոստ. Սուլթանը սոյն փոփո-
խութեան առթիւ տուած հրո-
վարտակին մէջ ըսած է . — Իմ

« գլխաւոր բաղձանքս է , խիստ
« քիչ միջոցի մէջ ի դործ դնել
« երկրին և վարչութեան մասին
« մեր կարօտ եղած ա՛յն բարե-
« նորոգմունքն՝ որ կրնան ժողո-
« վըրդեան հաճոյց (միզաճ) , երկ-
« րին կարողութեան աստիճանին
« (ու տրամադրութեանց , և մեր վե-
« հապետական իրաւունքն պահ-
« պանելով հանդերձ՝ մեր տէրու-
« թեան ընդհանուր շահուց հա-
« մաճայն ըլլալ : Նոյնպէս իմ գըլ-
« խաւոր փափաքս է՝ մեծ տէրու-
« թեանց հետ մեր բարեկամա-
« կան յարաբերութիւնները պահ-
« պանել և զարգացունել » :

— Դեսպանը դեռ կխորհրդ-
դակցին՝ Բ. Դրան տրուելիք ծա-
նուցադրին խմբագրութեան հա-
մար : Կկարծուի , թէ երկուքա-
թի կամ երեքը թի կըտրուի :

Ծանուցագիրն առաջին թարգ-
մանը պիտի տանին Բ. Դուռը ,
և Ֆար տիւ Պոսփորի դրածին
նայելով՝ կը վերաբերի Յունաս-
տանի , Գարատաղի և Հայաստա-
նի խնդրոց , և իբրեւ վերջին
ազդարարութիւն գրուած է :

— Գուրիէ ա՛ Օրման կը գրէ ,
թէ Մալմայի անդրիական նա-
ւատորմիլը օտմ ջուրերը գալու
համար ճամբայ ելած է , և դադ-
ղիական զրահաւոր մ՝ ալ Պիլէո-
նէն մեկնած է ասիական եղերքն
երթալու համար :

— Փարիզէն Պուրբէշի ճամբով
եղած հեռագրէ մը կիմացուի ,
թէ Պէրլինի մէջ գումարելի դես-
պանախորհրդէն յետոյ , Պէրլինոյ
և Զվիցերիի կառավարութիւննե-
րէն զօրք պիտի ուղուի՝ հե-
լենական սահմանաց ուղղութեան
յանձնաժողովականաց պաշտպա-
նութեան համար :

— Վաղթ , կարեւոր տեղէ
մը տուած ըլլալը ծանուցանելով՝
կը գրէ այս առաւօտ թէ , Յու-
նաստանի թագաւորը Գաղղիոյ
հանրապետութեան նախագահին
և գլխաւոր նախարարին հետ
տեսնուած ատենը , ըսեր են ի-
րեն թէ՛ Գաղղիա չպիտի կրնայ
հաւանիլ Եանեան Յունաստանի
տալու համար :

— Վիեննայի լրագիրք Պէրլի-
նի մէջ գումարելի դեսպանա-
խորհրդէն արդիւնք մը չեն յու-
սար , և կը հաւատեն թէ տէ-
րութեանց մեծագոյն մասը կան-
խաւ ընդունած չեն զինու զօ-
րութեամբ միջամտել : Թակալթ
լրագիրը կը կարծէ թէ դեսպա-
նախորհրդին հետեւանքը պիտի
ըլլայ նորանոր յուզմունք :

— Դեսպանը այսօր Բ. Դու-
ռը կուգան՝ ի շնորհաւորութիւն
գլխաւոր նախարարին և արտա-
քին գործոց նախարարին :

— Մնդղիական դեսպանին ըն-

տանիքն՝ Պօլիս դալու համար
ճանբայ ելեր են :

— Մէլանիկի նահանգին մէջ
ընտելեալ պուլղարաց կողմանէ՝
Պօլսոյ եւրոպական յանձնաժողո-
վին մատուցեալ գիր մը կինդրէ և-
ղեր , որ Արեւելեան-Բուճէլի
պէս նոր նահանգ մը կազմուի.
ներքին դիտաւորութիւն ունենա-
լով՝ որ ապա այս և Արեւելեան-
Բուճէլի միանան բուն Պուլղա-
րիոյ հետ :

— Օգոստ. Սուլթանը շողե-
հաւ մը տուաւ գլխաւոր նախա-
րարին երկթեւեղութեան համար ,
և տուն մը ընծայեց արտաքին
գործոց նախարարին :

— Պուլղարիոյ զինուորական
գործոց նախարարն՝ որ ռուս է ,
25 մահմետական մահուամբ
պատժել տուեր է իբրեւ ապրա-
տամբ :

— Ըստ Ֆարի՝ դարձեալ նա-
խարարական փոփոխութիւն պի-
տի ըլլայ :

— Խալիպոյ գլխաւոր նախա-
րարն խորհրդարանին ծանուցեր
է , թէ Պէրլին գումարելի դես-
պանաժողովին մէջ խաղական
պատուիրակը ի նպատակ Յունաս-
տանի խօսելու հրահանգ ունի :

— Թէրճէմանը-Հաղիգաթ՝
Բուսճուգէն առ հունգարական
լրագիր մը ուղղեալ նամակ մը
թարգմանած էր երէկ , յորում
կարգացներ թէ՛ այս օրերս Պուլ-
ղար ժամտարմա մը թօթարդա-
նի Սատրապը դիւղն Ահմէտ ա-
նուն տաճկի մը երթալով՝ նորա
Հանրիէ անուն կինը ուղեր է
մէկտեղ Գասթմար գիւղը տանիլ
Ահմէտ՝ պատճառն հարցունելուն
համար՝ կապուեր և Գասթմար
տարուեր է , ինչպէս նաեւ Հա-
նրիէ . ուր ժամտարմայի գլխա-
ւորը զանի գործածելէն յետոյ ,
իւր վեց ընկերաց յանձներ , և
նորա ալ շարունակ 3 օր դոր-
ծածեր և արձակեր են , սպառ-
նալով որ գաղտնի պահէ եղա-
ծը :

— Վեցնոցին կեղծն երեւան
եղած ըլլալով այս օրերս , երեւ-
միտից պաշտօնատուէն պատ-
ուէր դացեր է պէտք եղած տե-
ղերը՝ որ առած ժամանակ ըլ-
գուշանան :

— Հինգշաբթի իւսկիւտայ
Տօղանճըլար թաղը տուն մը փը-
լաւ , հարսանեաց հանդիսի պատ-
ճառաւ մեծ բաղմութիւն հա-
ւարուած ըլլալով : Գանի մը կա-
նայք վիրաւորեցան :

— Պաղտատէն հեռագրուած
է , թէ մերձակայ գիւղերն թի-
ֆօյի նման հիւանդութիւն մը ե-
րեւան ելնելով՝ երկու աւուր մէջ
25 հոգի մեռեր են :

— Եգիպտոսի նախորդ խալիֆն

օլան մագպուղ սենեակներն վի-
րուտի իլէ մուսմէլէսներն խի-
թամընտա նըսֆը հէման վէնըս-
ֆը տիկերի մագպուղ թարիխն-
տէն իթիպարէն օն պէշէր կիւն
միւրուրինտէ իրի թագսիթ իլէ
հարպիլէ խաղինէսինտէն վէրիլ-
մէք, վէ երկուք ալթուն երկը
դուրուշ հիսապը իլէ իթա օլըն-
մագ շարթը վէ շէրայիթի սայի-
րէի միւթէֆէրիտը իլէ մէքըր
էլ միգտար պուղտայըն պէհէր
քիլէսի օթուղ պէշ պուշուգ զը-
րուշա թալիպի էօհտէսինտէ օ-
լուպ մայիսի բուսմէլէս երկրմի
տօգուղունճու փէնչէնպիհ կիւ-
նինէ գատար հէր կիւն միւնա-
գատար պիլ իճրա եէվմը մէղ-
քիւրտէ գարարը գաթիսի վիրի-
լէճէլինտէն թէնդիլի ֆիյաթ ի-
լէ իթա իթմէյէ թալիպ օլանլէ-
րին, վէ օթուղ պիրինճի ճիւմա
իրթէսի կիւնի օն պուշուղա գա-
տար երկուտէ պէշ թէնդիլինէ
րալիպ պուղունանլէրին նաղարէ-
թը միւշարիլէյհա լէվաղիմաթ
տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օ-
լունուր :

Պատը-Սէրասքէրի
26 Մայիս 1880

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍԳԵՐԻ

Տէրը Սատէթ վէ պէլատը
սէլէսէ իլէ Չաթալճատա պուլը-
նան սաաքիրի շահանէ հայվա-
նաթը իլէ միւթէֆէրիպ մահալ-
լէրէ վէ տէվայիլէ տօղրուտան
տօղրուշա հարպիլէ նէղարէթը
ճէլիլէսինտէն շայիր անպարը մա-
րիֆէթի իլէ եէվմի ոարֆի վէ թէվ-
զի օլընմագ, վէ բէսմը կէօմիւ-
յի իլէ անպարը մէքըրիւր իսքէ-
լէսինտէ թէսիլմինէ գատար պիւ-
ճիւմէ մէսարիֆի միւթէհաիւտէ
այիտ պուլընմագ, վէ իշպու 96
սէնէսի հաղիրանը իպլիտասըն-
տան թէմուղ զայէսինէ գատար
շէհրի գըրգ պէշ պլին քիլէտէն
իքի այլըգ օլարագ միւպայիտար-
նա լուղում կէօրիւնէն տօգան
պլին քիլէ թունա շայիրինին պէ-
հէր քիլէսի օն պէշ գըլէտէն ա-
շաղը կէլմէմէք վէ մէմհուր նու-
մունէսինէ թէմամը իլէ միւթա-
պըգ օլմագ, վէ պէհասը օնար
պլին քիլէսի թէսիլմ օլունարգճա
վիրիլէճէք օլան մագպուղ սենե-
ակներն մուսմէլէսներն խիթամըն-
տա նըսֆը հէման վէ նըսֆը տի-
կերի տախի մագպուղ սենեակի
թարիխնտէն իթիպարէն օն պէ-
շէր կիւն միւրուրինտէ իքի թագ-
սիթ իլէ վիրիլմէք, վէ երկուք
ալթուն երկը դուրուշ հիսապը
իլէ իթա գըլընմագ շարթը վէ
շէրայէթի սայիրէի միւթէֆէրի-
տար իլէ մէքըր էլ միգտար
շայիրին պէհէր քիլէսի օն պէշ

դուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ
օլուպ իշպու մայիսի բուսմէլէս
եէկիրմի տօգուղունճու փէնչէն-
պիհ կիւնիւնէ գատար հէր կիւն
միւնադատար պիլ իճրա եէվմի
մէքըրիւրտէ գարարը գաթիսի վիր-
իլէճէլինտէն թէնդիլի ֆիյաթ ի-
լէ իթա իթմէյէ թալիպ օլանլէ-
րին, վէ օթուղ պիրինճի ճիւմա
էրթէսի կիւնիւ սաաթ օն պու-
շուղա գատար երկուտէ պէշ թէն-
դիլինէ րալիպ պուղունանլէրին
նաղարէթը միւշարիլէյհա լէվա-
ղիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի
իլան օլունուր :

Պատը-Սէրասքէրի
26 Մայիս 1880

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍԳԵՐԻ

Սաաքիրի շահանէ էլպիտէ ան-
պարընտա միւթէհարիմ էլլի իքի
գաթմ քիւհէն էլպիտէ վէ գըր-
ընթը վէ սայիրէսին անպարի
մէքըրիւրտէ իճրա օլընան միւղա-
յէտէսինտէ թէգարրիւր իտէն
ֆիյաթընա երկուտէ իւշ գամմ օ-
լընմագ, վէ էամանի սիմ մէճի-
տիլէ օն տօրուղ դուրուշ օլարագ
նաղտան վէ բէշինէն վիրիլուպ
պատէհու էշէայի մէքըրիւրէ ան-
պարտէն գալարըրմագ շարթ-
լարը իլէ թալիպի էօհտէսինտէ
օլուպ հաղիրանը բուսմէլէս իքի-
ճի բաղար իրթէսի կիւնի թէր-
րար պիլ միւղայէտէ գարարի
գաթիսի վիրիլէճէլինտէն իշթի-
րասընէ թալիպ օլանլէրին եէվմի
մէքըրիւրտէ հարպիլէ նէղարէթի
լէվաղիմաթը ումուլիլէ տայիրէ-
սինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր :

Պատը-Սէրասքէրի
27 մայիս 1880

Հետեւեալ նոր հրատարակու-
թիւնները մայրաքաղաքիս բոլոր
գրաւաճառաց խանութները կը
վաճառուին :

Պատը-Սէրասքէրի
Նախագալատրաստական առա-
ջին տարւոյ համար. թարգմա-
նեց Գ. Ս. Մալաթեան. 3 զրուշ
արծաթ :

Երեւոյ Բրոֆ, Յակոբ Հ. Ճէճիլ-
եան. գործ Ա. Հայ ուսանողաց
ընկերութեան Բօպէրթեան վար-
ժարանի. կեդրոնատեղին է Պօլիս
Մէրճան փողոց Թ. 33, Սրապ-
եան Պաղատար աղայի խանու-
թը. 100 փարայ :

Մեթո շարքեր-Քեան ըստ Լաբանի
Գրեց Գ. Սարաֆեան. կեդրո-
նատեղին է Գալաֆեան գրա-
տուն ի Բիւրքէի-խան վարիյարի
Թ. 23, և ի Չաղմագճըլար փո-
ղոց Թ. 20. գլինն է 40 փարայ :

Նոր Բաւար-Քեան
Աշխատարեւոյ Վահան վար-
դատարանի տնօրէն յառաքելական
ուխտէ Ս. Յակոբեանց. կեդրո-
նատեղին է Գուլիպու երուսա-
ղիմատունը. 5 զրուշ արծաթ :

Հայկական Երեսմի
Աշխատարեւոյ
Տ. Վահան վարդապետ Պար-
տիզակցի, ի Հայաստան այցելու-
թեանցն տախն Հայ պապիլէ և
մամբէր լսելով ու հաւաքելով.
կեդրոնատեղին է Մէրճան Մար-
գարեան գրատունը, ի Գատը
գիւղ ծխաւաճառ Պօղոս աղայի,
և կամրջին գլուխը Նրաւաճառ
Պօղոս աղայի խանութն ալ կը դա-
նուի. գլինն է 5 զրուշ :

Ա. Յէֆէնարան և իւր քնակն ընթերցարան
Մանկանց համար. Ն. Տէր Ղե-
ւոնդեան. Արարատեան ընկերու-
թեան կողմանէ երկրորդ անգամ
ապագրեալ թայլուտութեամբ
հեղինակին. ուսասնայոց մէջ
մեծ ընդունելութիւն գտած և
մինչեւ Եօթն անգամ տպուած է.
Պօղոս մէջ երկրորդ տպագրու-
թիւնը 40 ի չափ գեղեցիկ պատ-
կերներով և կարեւոր բարեփո-
խութեամբ եղած է. կեդրոնա-
տեղին է Արարատեան ընկերու-
թեան գրատեղեակը՝ Ղալաթիա
կէօյէ օղլու խան թիւ 11, 12,
13. գլինն է 3 զրուշ արծաթ. վար-
ժարանաց համար գեղջ կըլլայ :

Գաղթաբէն հայերէն Բաւարան
Պ. Նորայր Բիւղանդայոյ այս
ընտիր և օգտակար գործին հնդե-
րորդ թերթն ալ հրատարակեցաւ,
և գլինն է 60 փարայ արծաթ :

Երեսմի Երեսմի վէ համար ելլէր
Ընտանեաց և խոհարարաց հա-
մար շատ օգտակար կրնայ ըլլալ.
կամրջին գլուխը Նրաւաճառ Պօ-
ղոս աղայի խանութն ալ կը վա-
ճառուի. գլինն է 3 զրուշ :

ԹԱՎՈՒԳ ՊԵՆԵՍԵ
Կայսերական բժշկական վար-
ժարանին դատատուններէն մեծ.
Մինաս Էֆէնտիի աշխատակերու-
թեամբն իւրոյ ընծայեալ է Չար-
դարեան տպարանէն, 163 երե-
սով, հինգ պատկերներով և հա-
յերէն տառերով ու տաճկերէն
լեզուաւ : Պօղոս և գաւառաց
մէջ շատերուն կրնայ օգտակար
ըլլալ. հաւ, հնդկահաւ, բադ ու
սագ պահելու, մեռցանելու մի-
ջոյները կուտայանէ : Վաճառման
կեդրոնատեղին է Պօլիս Սուլթան
Համամ Չարդարեան գործարանը,
և կը անուի բոլոր գրաւաճառաց
ըստ ի գլին 1 քառորդ մէճիտ :

PUILLES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՅՍԵՔ ՔՈՒՍՈՂԻԷԻ
Լեարդի, սաամբար և աղիւններու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
խիստ ընտիր է սոյն դեղահամար. ամեն
ջղային տկարութեան ու ժաթալու-
թեան և տխրութեան համար. կը ջնջէ
և անհետ կընէ ամեն տեսակ անհա-
վաւորութեանց հետքերը : Սրտի և ե-
րիկամանց վրայ օգտակար ազդեցու-
թիւն մ'ունի, արիւնը մաքրելով նոցա
խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ,
և գրգռելով կենսական գործարանը
կը զօրացնէ : Իւր դեղական մեծ ազդե-
ցութեամբ սրտախանութիւն, կուճ-
ուտութիւն, մաղձային հիւանդութիւն-
ներ, ռորվայի միջ լեցուած կաղեր,
գլխի ցաւեր կը վանէ, մարսողու-
թիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաք-
րուելով բոլոր այն աղտոնութիւններէ
որ շատ անգամ զանազան հիւանդու-
թեանց սկզբնապատճառ կըլլան, ա-
ռողջ, ուժեղ և բնական դերքը կը
դրենու :

NGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՂԻԷԻ
Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք
բուժելու մասին ունեցած պալտամա-
կան յատկութեանցը չհաւասարի բը-
նաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր
թունաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղց-
կեղ (շէնէնէ), սրունից և ստեանց
վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ
կը լաւանան. օգտակար է նաւ հար-
բուխի, հաղի, սրտի բարախման,
մանաւանդ օգտաւ (էլ) ըսուած հի-
ւանդութեան իւր կազդերից, և զօ-
րաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (սըրմա)
հիւանդութեան ապականիչ գորու-
թիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը դի-
մագրաւէ :
Այս դեղերուն գործածութեան ե-
ղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր
տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն
դեղավաճառներու քով, և մասնա-
ւորապէս Պահէ-գարու Թաշ խանի
կողմէրը Պ. Գասպարեանի դեղարանը
ն. 7 կճախուի :
Աւելի անել ուզողը կը հրաւիրուի
առ հեղինակն տօքթօր Հոլլօուէ ի Լօն-
տօն Սքսփօրտ փողոց թիւ 533 :

ԳՐԱՄԱԿԱՆ		
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ		
30 Մայիս 1880		
Քօնստանտէ	»	41-36
Երկաթուղեաց	»	36-50
Թրամուէյ	0. 1.	3-45
1863 ի փոխառութիւն	Ֆրան.	63-
1865 ի	»	68-
1869 ի	»	63-
1872 ի	1.	20-
Օսմանեան լիբան 100 զր.		
Մէճիլիլէ	»	107-33
Մէթալիք	»	12-
Հինգրոց	»	26-
Վեցրոց	»	28-
Պղինճ	»	34-
Թղթաղրամ	»	1440-
Բուսիոյ Բօլ	»	90-
Գաղղիական լիբա	»	87-
Անգղիական »	»	140-
Գրիլից	»	51-

ՏԵՐԻՆԵ ՆԻ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱՆԱՃԱՅԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ
Կ. Պօլիս, Սուլթան Համամ